

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC537 en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2013T1058 (1) en (2)

datum uitspraak 05/11/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats], ([land]),
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. M.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie van de Zusters van Barmhartigheid,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder
mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 5 augustus 2014, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie beiden gedateerd op 2 juni 2014, en met de zaaknummers 2013W1958 (1) en 2013W1958 (2). In beide adviezen is het seksueel misbruik gegrond verklaard. Ook zijn ter griffie ontvangen de brieven van 17 juni 2014, waarin verweerder te kennen geeft de beide gegrondverklaringen over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 3 december 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen aan verzoekster gesteld aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brief van 19 februari 2015. Verweerder heeft bij brief van 18 maart 2015, opgesteld door mr. Baetens, gereageerd. Van de zijde van verzoekster is voorts - bij wijze van repliek ontvangen - de brief d.d. 2 oktober 2015, opgesteld door mr. Geraads. Mr. Baetens heeft daarop bij wijze van dupliek namens verweerder gereageerd bij brief van 7 oktober 2015.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en de omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar adviezen zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in de adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik, dat verzoekster door twee personen is aangedaan.

2.2 Misbruik algemeen

Verzoekster is de jongste van een gezin dat uit [aantal] kinderen bestond. Haar moeder verliet het gezin toen verzoekster [aantal] dagen oud was. Haar vader werkte in het buitenland. Alle kinderen uit het gezin zijn door de Kinderbescherming uit huis geplaatst en hebben in [internaat] verbleven, zo ook verzoekster. Verzoekster was één jaar toen zij in [internaat] aankwam. Verzoekster verbleef vanaf ongeveer haar derde levensjaar in een groep (groep [naam]) die - afgezien van twee lekenleidsters - werd geleid door [naam], ook geheten zuster [naam] alias [naam] (hierna te noemen: zuster [naam 1]), alsmede door wijlen [naam] (hierna te noemen: zuster [naam 2]).

a Misbruik door zuster [naam 1] (KC-uitspraak 2 juni 2014, 2013W1058 (1))

Zuster [naam 1] heeft verzoekster seksueel misbruikt en wel op de volgende wijze. Indien verzoekster in haar bed had geplast, strafte zuster [naam 1] verzoekster hardhandig door in haar schaamlippen te knijpen, de schaamlippen om te draaien en er aan te trekken totdat verzoekster het uitschreeuwde van de pijn. Dit seksueel misbruik vond plaats bij de bedplascntroles onder meer wanneer verzoekster in de rij stond om te gaan douchen en ook wanneer verzoekster iets had gedaan wat niet mocht.

Het hier omschreven seksueel misbruik heeft gedurende de periode dat verzoekster tussen de drie en zes jaar oud was met een zekere regelmaat of zelfs maar af en toe plaatsgevonden. De frequentie van het seksueel misbruik is door verzoekster ter zitting gerelativeerd, aldus de Klachtencommissie in overweging 4.3 van haar advies (met zaaknummer 2013W1058 (2)).

b Misbruik door zuster [naam 2] (KC-uitspraak 2 juni 2014, 2013W1058 (2))

Ook zuster [naam 2] heeft bij verzoekster controles uitgeoefend in het kader van het bedplassen en bij het naar de douche gaan. Ook zij heeft verzoekster hard in haar schaamlippen geknepen en er aan gedraaid. Dit seksueel misbruik is door zuster [naam 2] met een zekere regelmaat gepleegd gedurende de periode dat verzoekster tussen de drie en zes jaar oud was en daarbij dient, aldus de Klachtencommissie, rekening gehouden te worden met een mogelijke discrepantie tussen de feitelijkheden en de beleving van verzoekster. Verzoekster was bij aanvang van het seksueel misbruik drie jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht de twee adviezen van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoekster. In deze adviezen zijn de klachten gegrond verklaard. Ook zijn overgelegd de besluiten van verweerder tot overname van de genoemde adviezen van de Klachtencommissie.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster door zuster [naam 1] en door zuster [naam 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie als volgt.

Zowel het door zuster [naam 1] als het door zuster [naam 2] jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik dient - afzonderlijk beschouwd - in gedeeld te worden in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

Er zijn onvoldoende aanknopingspunten om dit door zuster [naam 1] en zuster [naam 2] gepleegde seksueel misbruik - bij een gezamenlijke beoordeling - in te delen in een zwaardere categorie. Het door zuster [naam 1] en door zuster [naam 2] gepleegde seksueel misbruik dient ook bij een gezamenlijke beoordeling te worden ingedeeld in categorie 3.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van 'substantiële vermogensschade' en geen 'gerede twijfel' bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 3 december 2014 heeft mr. Geraads namens verzoekster bij brieven van 19 februari en 2 oktober 2015 de vermogensschade van verzoekster nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoekster is door het haar aangedane seksueel misbruik psychisch beschadigd geraakt. In haar tienerjaren heeft zij twee keer een suïcidepoging gedaan, waarna zij opgenomen is op een PAAZ-afdeling in een ziekenhuis. Op haar [leeftijd] is zij zelfstandig gaan wonen, maar verslaafd geraakt aan drugs. Zij heeft in verband met haar medische klachten reis- en therapiekosten moeten maken.

Ook heeft zij zich geconfronteerd gezien met een verlies aan verdienvermogen, omdat zij door voornoemde psychiatrische en verslavingsproblematiek, die te wijten is aan het seksueel misbruik, verlaat, te weten pas op haar [leeftijd], de arbeidsmarkt heeft betreden. Zij heeft gewerkt en diverse opleidingen voltooid, maar - wegens problemen samenhangend met het seksueel misbruik - nooit de opleiding en carrière kunnen realiseren die haar voor ogen stonden en die zij ambieerde. De op latere leeftijd begonnen [opleiding] heeft zij niet kunnen afmaken, terwijl zij daar in beginsel wel de capaciteiten voor had. Hierdoor heeft zij onnodige kosten gemaakt. Rond [jaartal] is zij op psychische gronden uitgevallen voor haar werk in een ziekenhuis. Vanaf [jaartal/jaartal] tot op heden verwerft zij als ondernemer inkomen, maar daardoor is wel pensioenschade ontstaan omdat zij niet langer pensioen opbouwt via haar voormalige dienstverband. Verzoekster is tot op heden onder behandeling.

De totale vermogensschade wordt door verzoekster begroot op €220.157,18.

Concluderend stelt verzoekster dat haar aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor zij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 18 maart en 7 oktober 2015, opgesteld door mr. Baetens, gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld.

Verweerder benadrukt dat het door de Klachtencommissie in de beide adviezen gegrond verklaarde seksueel misbruik alleen betreft het betasten van en knijpen in de schaamlippen ter controle van bedplassen dan wel te controle in de rij van de douche, en dat dit seksueel misbruik alleen van verzoeksters 3 tot haar 6^e jaar heeft plaatsgevonden. Verweerder maakt er bezwaar tegen dat de aard en duur van het seksueel misbruik door verzoekster in haar brieven wordt uitgebreid.

Wat betreft de vermogensschade stelt mr. Baetens - samengevat - namens verweerder dat verzoekster de vermogensschade alleen heeft gesteld maar niet, althans op onvoldoende wijze heeft gedocumenteerd of nader heeft onderbouwd, met name daar wat het causaal verband betreft met het onderhavige seksueel misbruik. Voor zover nodig wordt hieronder hierop nader ingegaan.

Mr. Baetens concludeert dan ook dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld zou dienen te worden in categorie 3 en dat van substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel toe te rekenen aan het seksueel misbruik niet is gebleken.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren en de door verweerder naar voren gebracht argumenten beoordeeld.

4.6 De Compensatiecommissie is van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat verzoekster substantiële schade heeft geleden die veroorzaakt is door het haar aangedaan seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 - gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling - niet aan de orde kan zijn. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afweging.

4.7 Uit de overgelegde medische stukken (waaronder de brieven d.d. [datum] en [datum] van de huisarts, [naam]) blijkt dat verzoekster vanaf [jaartal] te maken heeft gehad met diverse gynaecologische problemen. [huisarts] schrijft in haar brief van [jaartal] dat deze gynaecologische problemen te maken kunnen hebben met seksueel overdraagbare infecties veroorzaakt door seksueel verkeer. Het in deze zaak gegrond verklaarde seksueel misbruik betreft echter geen 'seksueel verkeer', maar het draaien aan en knijpen in de schaamlippen. Daardoor is niet zonder gerede twijfel aannemelijk geworden dat de aan de orde zijnde gynaecologische klachten te wijten zijn aan het in deze zaak gegrond verklaarde seksueel misbruik. Daarbij komt [huisarts] ook schrijft over 'familiaire belasting' waardoor er jaarlijkse controles worden gedaan.

Voorts is het evident dat het feit dat verzoekster haar werk als [beroep] heeft moeten opgeven wegens een ontstane [aandoening] evenmin verband kan houden met het seksueel misbruik. Ook valt niet in te zien waarom de kosten voor een begonnen maar niet afgemaakte [opleiding] voor rekening van verweerder moeten komen, nu niet zonder gerede twijfel is komen vast te staan dat het stoppen van die opleiding in een causaal verband staat met het onderhavige seksueel misbruik.

De uitval voor haar werk in het [werkomgeving] (rond [jaartal]) lijkt verband te houden - zo valt op te maken uit de UWV-notities - met [medische problemen], stress op de werksituatie, een slecht functioneringsgesprek, weinig acceptatie van haar relatie, het zich niet gelukkig voelen in haar baan en, tot slot, mogelijk het werkzaam zijn geweest op een te hoog niveau. Er zijn echter geen, althans onvoldoende aanknopingspunten om het seksueel misbruik zonder gerede twijfel als (een van de relevante) oorzaken van haar uitval te zien.

Bovendien is haar salaris in deze periode doorbetaald, waardoor haar ziekte/uitval toen niet tot substantiële vermogensschade heeft geleid.

Het gegeven dat verzoekster rond [jaartal] een [onderneming] is begonnen en dat zij verklaart (zie de brief van mr. Geraads van 19 februari 2015) dat het seksueel misbruik niet van invloed is geweest op dit besluit, leidt tot de conclusie dat de vanaf [jaartal] gederfde inkomsten en pensioenopbouw niet in een causaal verband staan met het onderhavige seksueel misbruik.

Het is de Compensatiecommissie aan de hand van alle overgelegde stukken (waaronder ook de brief d.d. [datum] van [naam] (GZ-psycholoog)) zonder meer duidelijk geworden dat verzoekster een heel moeilijke tijd heeft gehad in [internaat]. Daarnaast was ook haar vroegere thuissituatie verre van ideaal. Dit blijkt ook uit de mail d.d. [datum] van [naam] (psychotherapeut) die ook de zeer ingrijpende jeugdervaringen noemt. Verzoeksters huisarts typeert haar (zie UWV-stukken, datum mail 1 juli 2008) als een ‘zeer kwetsbaar persoon die onder druk snel decompenseert’. Haar jeugd was problematisch en zij heeft destijds weinig veiligheid gekend in haar gezin van herkomst. Dit alles heeft tot psychische problemen geleid.

Deze omstandigheden uit haar vroege jeugd staan uiteraard niet in de weg aan de erkenning van het grote leed dat het seksueel misbruik bij verzoekster heeft aangericht. Zij kunnen soms echter wel een rol spelen bij het antwoord op de vraag hoe het leven van verzoekster zou zijn verlopen, indien het seksueel misbruik niet zou hebben plaats gehad.

Verzoekster heeft, tot slot, enkele facturen overgelegd van door haar bij verschillende behandelaars gevolgde therapieën. Er zijn in het UWV-dossier aanwijzingen te vinden dat de kosten voor [psychotherapeut] door de werkgever zijn vergoed.

4.8 Gelet op het voorgaande komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat van ‘substantiële schade’ ten gevolge van het seksueel misbruik niet gesproken kan worden. Dit brengt de Compensatiecommissie tot een definitieve indeling in categorie 3. Gelet op de aard en duur van het seksueel misbruik, het feit dat sprake is geweest van twee daders en gelet op de psychische gevolgen ervan voor verzoekster, komt de Compensatiecommissie tot het advies dat het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,-- geadviseerd moet worden. Dit bedrag is bedoeld als tegemoetkoming voor het verzoekster aangedaan leed (smartengeld) en deels ook voor vergoeding van gemaakte therapiekosten. Aangezien verzoekster bij wijze van voorschot reeds een bedrag van €10.000,-- heeft ontvangen van de zijde van verweerder, resteert een te betalen bedrag van €10.000,--.

4.9 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €5.003,35 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ingevolge art. 22 Compensatieregeling ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €10.000,-- te betalen (€20.000,-- verminderd met het reeds als voorschot ontvangen bedrag van €10.000,--), alsmede
- aan de advocaat van verzoekster ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. van C., griffier, op 05/11/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter